Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucan
mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 200

The Supreme Council
of Magistrates District Court
Chișinău city
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 200

Dosarul nr. 4-873/2025
4-25048045-12-4-08042025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

11 iulie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Aurelia CAZACLIU
Grefier Vladislav CIUPAC

Cu participarea avocaților Anatolie Ogor, Ion Cerga

examinând în ședință publică cauza contravențională în privința lui Renato Usatîi, născut la data de *****, IDNP *****, domiciliat în *****, ***** ***** în baza art. 70/1 Cod contravențional, instanța –

c o n s t a t ă:

Prin Procesul-verbal cu privire la contravenție din 02.04.2025, încheiat de DP, mun. Chișinău în baza art. 70/1 Cod contravențional, făptuitorului Renato Usatîi i se impută faptul că, la data de 28-29.07.2024, pe platformele fecebook, youtube, tiktok, telegram, în calitate de președinte al Partidului „Partidul Nostru”, într-un discurs public descris în procesul-verbal de examinare plasat pe rețelele de socializare a instigat la discriminarea persoanelor din comunitatea LGBT prin expresii jignitoare, atribuindu-le stereotipuri negative, fiind descrise ca nepotrivite valorilor creștine, promovînd o atitudine de respingere, creîndu-le un mediu ostil.

Potrivit art. 400 alin. (5) Cod contravențional, contravenția prevăzută de art. 70/1 alin. (1) din Codul contravențional face parte din categoria contravențiilor atribuite, după competența de examinare, instanței de judecată.

Făptuitorul Renato Usatîi în ședința de judecată nu s-a prezentat, interesele sale, fiind reprezentate de către avocatul Ion Cerga, care a pledat pentru încetarea procesului contravențional în privința făptuitorului, din motivul inexistenței faptului contravenției în acțiunile sale. A menționat, că contravenientul doar și-a exprimat sentimentul de indignare vizavi de manifestările, care au avut loc la

Olimpiada de la Paris, aceasta fiind o formă a libertății de exprimare, iar aceste segmente au fost șterse de pe rețelele de socializare.

Avocatul stagiar Ogor Anatolie, în interesele părții vătămate AO „Genderdoc-M", în ședință de judecată, a solicitat recunoașterea vinovăției contravenientului în fapta imputată, vinovăția lui fiind demonstrată prin probele anexate la dosar, or făptuitorul a adresat cuvinte dure la adresa comunității LGBT, este o persoană publică și declarațiile sale au depășit limita dreptului la libera exprimare.

Agentul constatator din cadrul Direcției de Poliție mun. Chișinău, Marcel Franțuz, în ședința de judecată nu s-a prezentat, solicitând prin cerere scrisă examinarea cauzei în absență.

Audiind participanții la proces, studiind materialele prezentate, instanța de judecată ajunge la concluzia că, fapta imputată contravenientului Renato Usatîi nu există, cauza urmând a fi încetată.

În materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-și probeze nevinovăția.

La fel, instanța evidențiază că, forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999). În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) al Codului contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție.

De asemenea, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional a definit procesul-verbal cu privire la contravenție ca fiind un act, prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție din 02.04.2025 întocmit în privința lui Renato Usatîi, precum și prezența în acțiunile făptuitorului a elementelor constitutive ale contravenției imputate.

În ceea ce privește starea de fapt, agentul constatator invocă următoarele înscrisuri:

- Raportul privind înregistrarea contravenției din 27.11.2024 (f.d.5);
- Deciziai din 24.10.2024 emisă de Consiliul pentru Egalitate, prin care s-a declarat inadmisibilă plîngerea depusă de av. Ioana Străisteanu în interesele AO „Genderdoc-M" (f.d.11-12) ;.
- Plîngerea depusă de av. Ioana Străisteanu în interesele AO „Genderdoc-M" privind constatarea în acțiunile lui Renato Usatîi instigarea la discriminare (f.d.13-19);
- Statutul AO „Genderdoc-M" din 20.12.2002 (f.d.22-30);
- - Procesul-verbal de examinare a imaginilor video din 28.07.2024 de pe linkul youtube, plasate pe CD-ul anexat la materialelle cauzei din care rezultă că discursul contravenientului preluat din interviul de pe rețelele de socializare (f.d.31, 52-55).
- Extrase-foto din secvențele video de pe rețelele de socializare, în care apare imaginea făptuitorului și comentariile persoanelor vizavi de postare (f.d.32-51);

Conform art. 70/1 alin. (1) Cod contravențional, răspunderea contravențională survine pentru fapta de instigare la discriminare, adică acțiunile intenționate, îndemnurile publice, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-mediei, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, îndreptate spre instigarea la discriminare pe motive de prejudecată.

Pentru a stabili prezența faptei contravenționale de instigare la discriminare, prevăzută la art. 70 /1 al.(1) Cod contravențional, instanța reține că această faptă urmează a fi distinsă de acțiunile indicate în alineatul doi al acestui articol, în conformitate cu care nu se consideră instigare la acţiuni de discriminare pe motive de prejudecată acţiunile făcute ca parte a unui discurs sau a dezbaterilor publice cu o justificare rezonabilă şi obiectivă privind probleme de religie, educaţie, cercetare ştiinţifică obiectivă, inclusiv în contextul evenimentelor sau acţiunilor artistice.

Potrivit Legii nr. 121 din 25.05.2012, discriminare constituie orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți, interese legitime și beneficii ale persoanei sau ale unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile protejate, reale sau presupuse, în afară de cazul în care acestea se justifică în mod obiectiv și rezonabil, printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere a acelui scop sunt

proporționale, adecvate și necesare, iar instigare la discriminare – orice comportament prin care o persoană aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată în scopul discriminării unei terţe persoane pe baza criteriilor protejate, reale sau presupuse.

La examinarea subiectului cu privire la săvîrșirea de către Renato Usatîi a contravenției de instigare la discriminare, instanța ține cont și de dreptul fundamental consfințit în art. 32 din Constituția RM, în conformitate cu care oricărui cetăţean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie. Sînt interzise şi pedepsite prin lege contestarea şi defăimarea statului şi a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură naţională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violenţă publică, precum şi alte manifestări ce atentează la regimul constituţional.

Din materialele prezentate de către agentul constatator rezidă cu certitudine că, în timpul discursului avut în cadrul emisiunii online Puterea e în Adevăr 33, Renato Usatîi, ca și mulți alți internauți, și-a exprimat părerea asupra modulului de organizare a evenimentului – Olimpiada de la Paris în contextul protecției valorilor fundamentale ale creștinătății, iar acest discurs este o acțiune protejată de alineatul doi al art. 70/1 al.(1) Cod contravențional, acţiunile lui Renato Usatîi constituind parte a unui discurs și a dezbaterilor publice cu o justificare rezonabilă şi obiectivă privind probleme de protecție a valorilor religioase în raport asigurarea egalității în sfera culturală fără deosebire de orientare sexuală.

În acest sens, instanța menționează, că faptul exprimării de către Renato Usatîi, în public, a opiniilor și considerațiunilor sale în contextul evenimentului olimpic organizat în Paris, sub forma unui discurs avut în cadrul unei emisiuni online, nu poate fi considerată ca o faptă de discriminare pe motive de prejudecată, or dreptul la libera exprimare este consfințit în art.32 din Constituția RM, iar modul de exprimare este garantat de art. 70/1 al.(2) Cod contravențional.

Mai mult ca atât, instanța constată că subiectul discuției constituia comentarea reacțiilor comunității creștinești vis-vis de organizarea modului de deschidere a jocurilor olimpice și elementele admisibile într-o societate bazată pe protecția valorilor morale și etice la nivel global și nu, neapărat cu referire la comunitatea AOCI ”Genderdoc-M” din Republica Moldova.

Mai mult ca atât, însăși Consiliul pentru egalitate a menționat în Decizia sa nr.183/24 din 24.10.2024 (f.d.11-12) că petiționarul nu a indicat și nu a demonstrat la concret că aceste acțiuni constituie o discriminare, or, conținutul discursului lui Renată Usatîi nu a avut ca consecință îngrădirea câtorva drepturi al membrilor AOCI ”Genderdoc-M” din Republica Moldova sau exprimarea cărorva

îndemnurile publice, sau diseminarea informației, or, informația comentată de către Renato Usatîi era cunoscută publicului pînă la difuzarea discursului de către acesta.

În acest sens, este de menționat și practica CEDO, prin care Curtea a considerat că afirmațiile reclamantului nu puteau fi considerate ca îndemn la violență sau ca discurs de instigare la ură bazat pe intoleranță religioasă. Simplul fapt de a apăra Șaria, fără a îndemna la violență pentru a o impune, nu putea fi considerat ca un discurs de instigare la ură. (cauza Gündüz împotriva Turciei 4 decembrie 2003) ;

Curtea a hotărât că ...., deși limbajul reclamantului fusese ofensator și șocant, acest unic aspect nu era suficient pentru a justifica ingerința în dreptul său la libertatea de exprimare. Instanțele naționale ar fi trebuit să examineze contextul general al afirmațiilor sale, care constituiseră o încercare provocatoare de a-și exprima mânia față de ceea ce considera o ingerință din partea poliției, mai degrabă decât un îndemn real la violență fizică împotriva poliției (cauza Savva Terentyev împotriva Rusiei 28 august 2018);

Curtea a constatat că fapta prezumtiv săvârșită de reclamanți făcea parte dintr-o critică, mai degrabă politică decât personală, la adresa instituției monarhiei în general, și a Regatului Spaniei ca națiune în special. De asemenea, a reținut că a fost unul din acele „evenimente" provocatoare „regizate", care sunt folosite din ce în ce mai des pentru a atrage atenția mass-media și care nu depășesc limitele recurgerii la un anumit grad (cauza Stern Taulats și Roura Capellera împotriva Spaniei 13 martie 2018)

Urmare, instanța constată că în acțiunile lui Renato Usatîi nu se regăsesc semnele contravenției lui imputate – instigarea la discriminare.

În conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazul în care nu există faptul contravenţiei.

Totodată, conform art. 461 alin. (1) Cod contravențional în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

În atare circumstanțe, instanța ajunge la concluzia de a înceta procesul contravențional pornit în temeiul art. 70/1 alin. (1) Cod contravențional, pe motivul că nu există faptul contravenției.

Călăuzindu-se de prevederile art.460-462 din Codul contravențional, instanța-

h o t ă r ă ş t e:

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui Renato Usatîi prin Procesul-verbal cu privire la contravenție din 02 aprilie 2025 în baza art. 70/1 alin. (1) Cod contravențional, pe motivul că nu există faptul contravenției.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Aurelia CAZACLIU**